

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Lenky Bursíkové a soudců Josefa Straky a Karla Ulíka ve věci

žalobce: **Ing. F. O.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

za účasti: **MUDr. L. J.**
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. 124034/2024/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci se soud zabývá přezkumem závazného stanoviska vydaného podle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále jen „památkový zákon“), které bylo současně jediným povolovacím aktem k realizaci konkrétního záměru. Zároveň se zabývá otázkou, Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

zda mohlo mít dopady na posouzení věci samé, že původně opomenutý účastník byl přibrán až po vydání rozhodnutí prvního stupně a dále že jeho námitka podjatosti nebyla předložena představenému úřední osoby postupem dle § 14 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále „správní řád“), ještě před vydáním napadeného rozhodnutí.

Shrnutí správního řízení

2. Žalobce je vlastníkem pozemku parc. č. XA v katastrálním území P. (v témže území se nacházejí všechny pozemky uváděné v tomto rozsudku). Žalobcův pozemek sousedí na své jihozápadní straně s pozemkem parc. č. XB ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení (dále „osoba zúčastněná“), jehož součástí je i stavba rodinného domu č. p. XC (dále „stavba“). Všechny zmiňované nemovitosti zasahují do ochranného pásma památky kostela svatého X.
3. Osoba zúčastněná chtěla na stavbě provést výměnu střešní krytiny, a to tak, že stávající plechová falcovaná krytina se měla odstranit z pultového vikýře a na její místo se měla položit nová plechová krytina, opět falcovaná a ve shodné barvě jako krytina původní (dále souhrnně „záměr“). S vědomím, že záměr má být prováděn v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, požádala osoba zúčastněná Městský úřad Příbram coby orgán ochrany památkové péče (dále jen „památkový úřad“) o vydání závazného stanoviska.
4. Památkový úřad rozhodnutím ze dne 29. 5. 2023, č. j. MeUPB 55728/2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) vydal závazné stanovisko, v němž vyhodnotil záměr osoby zúčastněné jako přípustný z hlediska památkové ochrany. Prvostupňové rozhodnutí však doručil pouze osobě zúčastněné.
5. Osoba zúčastněná poté začala záměr realizovat. Dne 7. 12. 2023 se žalobce obrátil na žalovaného s podnětem, v němž žádal, aby byla zrušena všechna rozhodnutí a závazná stanoviska vydaná památkovým úřadem, který jej zcela opomenul jako účastníka. V podnětu i navazujících podáních rovněž opakovaně brojil proti tomu, že stavba domu na pozemku osoby zúčastněné přesahuje na jeho pozemek a v minulosti jej ohrožovala zřícením, a proto žádal o její posunutí dál od hranice pozemku.
6. Žalovaný v reakci na žalobcův podnět vydal dne 20. 3. 2024 opatření, jímž památkovému úřadu přikázal, aby žalobci poskytl rozhodnutí a závazná stanoviska vydaná ve věci stavby, neboť k žalobci mělo být přístupováno v režimu § 28 odst. 1 správního řádu, tedy měl být považován za účastníka, dokud se neprokáže opak. V návaznosti na to památkový úřad zaslal prvostupňové rozhodnutí žalobci.
7. Žalobce následně podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. V něm památkovému úřadu opětovně vyčítal, že s ním nejednal jako s účastníkem, což považoval za zásadní procesní vadu. Rovněž namítal, že prvostupňové rozhodnutí nerespektuje dříve vydané rozhodnutí o nařízení zabezpečovacích prací a zaměření a vytyčení hranic, a v této souvislosti opět otevřel otázku, zda stavba na pozemku osoby zúčastněné přesahuje na jeho pozemek. Tuto problematiku obsáhle rozvíjel i v navazujících podáních, v nichž poukazoval na dříve vydaná rozhodnutí stavebního úřadu.
8. V rámci podaného odvolání žalobce vznesl též námitku podjatosti vůči úřední osobě D. M. společně s námitkou systémové podjatosti vůči celému Městskému úřadu Příbram. Vznesenou námitku odůvodňoval poukazem na předcházející správní řízení, konkrétně ve věci stavby „*statického zajištění pro zabezpečení svahů*“ na pozemku žalobce parc. č. X, a dále v přestupkovém řízení vedeném proti němu. Rovněž vylíčil okolnosti soudního sporu mezi

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

projektovou společností STAFER s. r. o., jejímž je jednatelem, a městem Příbram ve věci „veřejné zakázky parkovacího domu“.

9. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 9. 2024, č. j. 124034/2024/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Shledal, že osoba zúčastněná připadala v úvahu jako jediný účastník, neboť je jedinou vlastnící pozemku i stavby dotčených záměrem. Pokud jde o poznámku spornosti zapsanou na příslušném LV, ta se netýká stavby dotčené záměrem, ale stavby objektu na severně situovaném pozemku parc. č. XA (*v odůvodnění uváděno původní číslo XB – pozn. soudu*). Leží tedy mimo spornou část. Záměr navíc spočívá pouze ve výměně krytiny vikýře uprostřed střechy, což je činnost, která svým charakterem vylučuje zásah do práv a povinností jiných osob. Nicméně byl-li žalobce přesto uznán jako účastník řízení, bylo mu umožněno hájit svá práva i ve vztahu k záměru. Avšak pokud jde o žalobcem namítaný rozpor týkající se přesahu na jeho pozemek, musí být tato otázka vyřešena buďto dohodou vlastníků, nebo soudem. Žalovaný dále shledal, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí splňuje náležitosti § 67 správního řádu, přičemž žalobce v odvolání nepředložil žádné důkazy, jimiž by závěry vyslovené v tomto odůvodnění vyvrátil.
10. Přípisem ze dne 25. 9. 2024, č. j. 126510/2024/KUSK, žalovaný vyrozuměl žalobce o tom, že neshledal důvod k rozhodnutí o podjatosti úředních osob (dále „vyrozumění žalovaného ze dne 25. 9. 2024“).

II. Obsah podání účastníků a osoby zúčastněné na řízení

11. Žalobce namítá rozsáhlá pochybení, která dovozuje z toho, že stavba osoby zúčastněné zčásti přesahuje na jeho pozemek parc. č. XA. Poukazoval na vypracovaný geometrický plán z roku 2016 i na dřívější vymezení hranic pozemků, z nichž vyplývají jiné odstupové vzdálenosti, než jaké byly uváděny v projektové dokumentaci ke stavbě. Dále připomíná, že tyto rozdíly ve vzdálenostech oznamoval katastrálnímu úřadu, který však odmítl zaevidovat skutečný stav. Rovněž připomíná, že stavba na pozemku osoby zúčastněné byla v letech 2022 až 2023 v havarijním stavu, čímž se zabýval i stavební úřad, jehož pokynů osoba zúčastněná nedbala a zastavěla i část žalobcova pozemku. V této souvislosti vyčítá stavebnímu úřadu, že nezajistil geodetické zaměření celé stavby, a nedostal tak své povinnosti uvést stavby do souladu s evidencí v registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN). Z toho dovozuje, že správní orgány přistupují k různým věcem odlišně.
12. Žalobce dále namítá, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se skutkovým stavem, neboť v době jeho vydání neměla stavba žádnou nosnou konstrukci splňující požadavky na mechanickou odolnost a stabilitu pro novou krytinu a vikýře, ani neměla střešní krytinu určenou k výměně. V této souvislosti opět připomíná, že stavební úřad v minulosti nařídil provedení nutných zabezpečovacích prací tak, aby stavba osoby zúčastněné nezasahovala do jeho pozemku. Zříčené části stavby však byly obnoveny opět na jeho pozemku. Památkový úřad tudíž vydáním prvostupňového rozhodnutí toleroval nepovolenou stavbu.
13. Žalobce dále žalovanému vytýká nepřesné zaznamenání průběhu správního řízení. Žalovaný totiž v napadeném rozhodnutí uvádí, že mu bylo odvolání předáno dne 20. 5. 2024. To je však v rozporu se skutečností, neboť žalobce podal odvolání již dne 7. 12. 2023, doplnil jej dne 9. 1. 2024, a opakovaně podané odvolání podal přímo žalovanému dne 24. 4. 2024. Stejně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

tak žalovaný chybně uvádí, že napadené rozhodnutí bylo oznámeno poslednímu z účastníků řízení dne 3. 6. 2023. Žalobci však bylo rozhodnutí poskytnuto až na základě opatření proti nečinnosti, a to dne 21. 4. 2024.

14. Žalobce rovněž namítá nesprávně stanovený okruh účastníků řízení. Má za to, že památkový úřad vycházel z nesprávných údajů v katastru nemovitostí. Jelikož bylo prokázáno, že se část stavby fakticky nachází i na pozemku žalobce, měl být přibrán jako účastník řízení. Památkový úřad však žalobce za účastníka nepovažoval, neumožnil mu nahlížet do spisu, ani mu neposkytl prvostupňové rozhodnutí. A to i přesto, že stavební úřad ve sdělení ze dne 19. 9. 2024 uvedl, že na části pozemku žalobce stojí stavba. Tvrzení žalovaného, že památkový úřad stanovil okruh účastníků řízení správně, je tedy v rozporu s právními předpisy.
15. Závěrem žalobce namítá, že se žalovaný nijak nevypořádal s námitkou systémové podjatosti Městského úřadu Příbram, kterou podal dne 31. 7. 2024.
16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukazuje na § 65 s. ř. s. a na podmínky žalobní legitimace, která se odvíjí od konkrétního zásahu do subjektivního veřejného práva. Samotný fakt, že žalobce byl účastníkem správního řízení, ještě neznamená, že se napadené rozhodnutí dotklo jeho práv. Žalobce je v řízení považován za účastníka z důvodu pochybnosti o vlastnictví pozemku, na který přesahuje stavba č. p. X. Od toho se současně odvíjí i rozsah žalobcových práv, kterých se napadené rozhodnutí mohlo skutečně dotknout. Žalobce přitom dostatečně netvrdil ani neprokázal, že by jej napadené rozhodnutí zkrátilo nebo jinak zasáhlo v jeho právech. Většina žalobních námitek směřuje do stavebního řízení, a nesouvisí tak s podstatou věci, kterou je soulad přípustnosti zamýšlených úprav nemovitosti s chráněnými zájmy státní památkové péče. Již jen proto by žaloba měla být zamítnuta jako nedůvodná. Za nedůvodné žalovaný označil i v žalobě tvrzené nevypořádání se s námitkou systémové podjatosti, kterou žalovaný vypořádal v rámci svého vyrozumění ze dne 25. 9. 2024, doručeného žalobci dne 7. 10. 2024.
17. Žalobce zareagoval na vyjádření replikou. V ní opakovaně zdůrazňuje, že má za prokázané, že se stavba zčásti nachází na jeho pozemku. Považuje se proto za neopomenutelného účastníka řízení. Dle jeho názoru památkový úřad mimo svou kompetenci povolil provedení nové nosné konstrukce stavby, tedy obnovu původní zříčené stavby. Tvrzení žalovaného, že se s námitkou systémové podjatosti vypořádal, označil žalobce za nepravdivé. Žalovaný měl podle žalobce o námitce podjatosti rozhodnout ještě předtím, než potvrdil prvoinstanční rozhodnutí. V závěru repliky rozvádí důvody namítané podjatosti vůči Městskému úřadu Příbram a vedoucí pracovníci žalovaného, a žádá soud o jejich nezávislé posouzení.
18. Osoba zúčastněná ve vyjádření k žalobě uvádí, že se žalobce prostřednictvím žaloby snaží pouze získat soudní potvrzení o tom, že část stavby stojí na jeho pozemku. Dále podrobně rozvádí okolnosti předcházející správnímu řízení (počínaje kolaudací stavby v roce 1938, pokračuje vyměřením pozemku podle nové digitalizované mapy v roce 2016, a konče žalobcovým zbořením širokého kamenného plotu v roce 2021). Zdůrazňuje, že ve věci vlastnictví stavby není s žalobcem vedeno žádné soudní řízení a žalobce není a nikdy nebyl vlastníkem žádné části stavby. Nemá proto právo rozhodovat o tom, jaké opravy budou na domě provedeny. Současně na stavbě probíhají pouze udržovací práce, při nichž nedochází ke změně velikosti stavby či jejího vzhledu. Neprobíhá tedy žádné stavební řízení, jehož by

byl žalobce účastníkem. Žalobcovu námitku podjatosti označila za „výmysl jeho bujné fantazie“ a navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

III. Splnění procesních podmínek

19. Soud před věcným posouzením musel zhodnotit, zda je žaloba přípustná. Nelze totiž přehlédnout, že prvostupňové rozhodnutí je označeno jako *závazné stanovisko* vydané podle § 14 odst. 2 ve spojení s § 44a odst. 3 památkového zákona. Proto je třeba zhodnotit, zda tento akt má vůbec povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a zda je způsobilý samostatného soudního přezkumu.
20. Podle § 14 odst. 8 památkového zákona [o]rgán státní památkové péče vydává *závazné stanovisko podle odstavce 1 nebo 2 v případech, navazuje-li na jeho postup rozhodnutí stavebního úřadu podle stavebního zákona; v ostatních případech vydává orgán státní památkové péče rozhodnutí.*“
21. Dělením aktů vydávaných podle § 14 památkového zákona se opakovaně zabývala i judikatura [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS, odst. 14, nebo rozsudky NSS ze dne 20. 9. 2017, č. j. 9 As 236/2016-35, odst. 11 či ze dne 29. 1. 2018, č. j. 8 As 241/2017-33, odst. 13-14], a dovodila, že mohou mít dvojí povahu: Jednak se může jednat o samostatné rozhodnutí vydávané ve správním řízení, jednak o závazné stanovisko podle § 149 správního řádu, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Pokud byla vydána ve věci, ve které bude rozhodovat stavební úřad (resp. ve které bude vedeno povolovací řízení podle stavebního zákona), jedná se o závazná stanoviska. Pokud nikoliv, jedná se o samostatná rozhodnutí.
22. V nyní posuzované věci jde o záměr spočívající ve výměně střešní krytiny vikýře za novou, který sám o sobě nepodléhal žádnému schvalovacímu procesu před stavebním úřadem [srov. § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinný do 31. 12. 2023]. Záměr tedy svým rozsahem ani technickým provedením vůbec nevyžadoval posouzení ze strany stavebního úřadu. Jedinou chráněnou hodnotu zde představovala ochrana památkové péče (v tomto případě z důvodu lokalizace záměru v ochranném pásmu nemovité kulturní památky), což byl také jediný důvod, proč záměr i navzdory své jednoduchosti podléhal určitému schvalovacímu režimu. V souladu s výše citovaným § 14 odst. 8 ve spojení s odst. 2 památkového zákona tedy nešlo o závazné stanovisko, nýbrž o finální povolovací akt – tedy o rozhodnutí. Z tohoto důvodu má prvostupňové rozhodnutí charakter samostatného rozhodnutí a ve spojení s napadeným rozhodnutím je způsobilé samostatného soudního přezkumu podle § 65 s. ř. s.
23. Žaloba je též včasná a podaná osobou k tomu oprávněnou, proto soud mohl přistoupit k jejímu věcnému projednání.

IV. Posouzení soudem

24. Soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věty první s. ř. s.).
25. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tímto postupem účastníci souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

26. Žaloba není důvodná.

Nesouvislost s předmětem napadeného rozhodnutí

27. I když žalobce předložil žalobu čítající celkem sedm stran, nutno podotknout, že její převážná část se zcela míjí s předmětem napadeného i prvostupňového rozhodnutí. To se týká zejména těch částí, v nichž žalobce obsírně rozvádí okolnosti nařízení zabezpečovacích prací stavby či otázky vymezení odstupových vzdáleností od katastrálních hranic pozemků. Žalobní argumentace je do značné míry založena na mylném směšování pravomocí různých správních orgánů, v důsledku čehož jsou orgánům na úseku ochrany památkové péče nesprávně přičítány úkony stavebního úřadu či katastrálního úřadu, které však o záměru vůbec nerozhodovaly.

28. Jak již bylo vyloženo v souvislosti s posouzením otázky přípustnosti žaloby (viz odst. 22 výše), čistě z hlediska stavebně-technického provedení nebylo k realizaci záměru zapotřebí žádného povolení ani ohlášení [srov. § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona]. Jediným důvodem, proč záměr podléhal posouzení ze strany správních orgánů, bylo zhodnocení jeho přípustnosti z hlediska zájmů ochrany památkové péče (srov. § 14 památkového zákona). A pouze v rozsahu tohoto zájmu jej památkový úřad byl povinen posoudit.

29. Žalobce přitom v žádné části žaloby nepolemizuje s tím, jak památkový úřad či žalovaný věcně posoudili vliv zamýšlené výměny střešní krytiny na území památkového ochranného pásma kostela sv. X. Ani nijak netvrdí, že zamýšlený záměr nekorespondoval s hodnotami památkové péče či dokonce narušoval charakteristické poměry historického jádra města Příbram a okolí zmiňovaného kostela. Tím méně aby přdestřel nějaká relevantní tvrzení o tom, jak by ochrana památkových hodnot měla souviset s dotčením jeho vlastnických či jiných práv (byť paušálně takovou souvislost zcela vyloučit nelze). Z hlediska dotčení vlastnických práv sice žalobce předkládá rozsáhlá tvrzení o přesahu stavby na jeho pozemek a nesoulad s předchozími geodetickými zaměřeními, o těchto otázkách však orgány památkové péče vůbec nerozhodovaly a ani rozhodovat nemohly.

30. Soud tedy shrnuje, že s předmětem napadeného i prvostupňového rozhodnutí se míjejí žalobní námitky, v nichž je poukazováno na

- nedodržení rozsahu stavebních prací osobou zúčastněnou vymezených v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13. 1. 2023 (str. 2 žaloby),
- odstranění části stavby bez povolení podle stavebního zákona (str. 2 žaloby),
- obnovení štitové stěny, která opětovně zasahuje do pozemku žalobce parc. č. X (str. 3 žaloby),
- geometrický plán z roku 2016 a otázku „skutečného“ vlastnictví stavby, která přesahuje na pozemek žalobce (str. 4 žaloby),
- nezajištění geodetického zaměření a nezaevidování v systému RÚIAN (str. 4-5 žaloby),
- neúspěšnou snahu žalobce o změnu druhu pozemku parc. č. X (str. 5 žaloby).

31. Všechny shora uvedené námitky jsou pro zjevnou nesouvislost s napadeným rozhodnutím nutně nedůvodné.

Skutkový stav byl z hlediska předmětu řízení zhodnocen dostatečně

32. Zčásti mimoběžná je i žalobní námitka, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se skutkovým stavem, neboť stavba neobsahovala žádný střešní plášť a vikýř. I v této části totiž žalobní argumentace zčásti směřuje do problematiky povolení stavby, resp. do otázky jejího uvedení do stavu v souladu s pokyny stavebního úřadu (viz zejm. str. 4 žaloby), o čemž však nebyl památkový úřad vůbec oprávněn rozhodovat.
33. Nicméně i kdyby soud zmiňované části žaloby vyložil tak, že žalobce ve skutečnosti brojil proti tomu, že není přípustné, aby památkový úřad schválil výměnu střešní krytiny s odkazem na její původní podobu, která v době posuzování záměru již neexistovala, pak ani v takovém případě není žalobní námitka důvodná. Součástí předloženého správního spisu je totiž i barevná fotodokumentace, kterou osoba zúčastněná přiložila ke své žádosti a ze které je plechová krytina vikýře jasně patrná. Neobstojí proto tvrzení žalobce, že v době rozhodování památkového úřadu stavba neobsahovala žádný střešní plášť a vikýř, neboť z obsahu spisové dokumentace vyplývá opak. Tvrzení o údajné neexistenci střešního pláště a vikýře nepodporuje ani žalobcem odkazovaný obsah protokolu stavebního úřadu ve věci kontrolní prohlídky ze dne 4. 5. 2023, neboť v něm obsažené fotografie zachycují úplně jinou část stavby, než na kterou byl situován záměr spočívající ve výměně střešní krytiny. Námitky brojící proti rozporu prvostupňového rozhodnutí se skutkovým stavem jsou proto nedůvodné.

Žalobce nebyl zásadně zkrácen na právech účastníka řízení

34. Žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí vyčítal památkovému úřadu, že chybně vymezil okruh účastníků řízení, přestože mu byl znám nesoulad evidence katastru nemovitostí. Tuto námitku opakuje i v žalobě s tím, že ji žalovaný nedostatečně vypořádal.
35. Soud předně konstatuje, že žalobce nebyl v průběhu správního řízení zcela opomenut, neboť správní orgány ho nakonec jako účastníka řízení uznaly a takto s ním také jednaly – byť až po vydání prvostupňového rozhodnutí. Nicméně v navazujícím řízení před žalovaným byl žalobce jako účastník již zcela akceptován, a to právě z důvodu vlastnictví k sousední nemovitosti. Za těchto okolností bylo bezpředmětné, aby se žalovaný hlouběji vyjadřoval k údajům v katastru nemovitostí.
36. Z hlediska dotčení účastnických práv je mnohem významnější, že se žalobcem nebylo jednáno jako s účastníkem řízení od samého počátku. Památkový úřad totiž v průběhu řízení o žádosti s žalobcem jako s účastníkem nejednal a prvostupňové rozhodnutí mu nedoručil. K doručení prvostupňového rozhodnutí přistoupil až dodatečně po přibližně deseti měsících od jeho vydání, a to na základě intervence žalovaného. Teprve poté (tj. od vydání opatření žalovaného dne 20. 3. 2024, č. j. 040749/2024/KUSK) bylo k žalobci bez dalšího přistupováno jako k účastníkovi, aniž by bylo rozhodováno o jeho vyloučení postupem podle § 28 odst. 1 věty druhé správního řádu.
37. Judikatura dovodila, že úplné opomenutí účastníka v řízení před správním orgánem prvního stupně sice bude ve většině případů představovat důvod k tomu, aby rozhodnutí ve věci samé bylo zrušeno odvolacím orgánem, nicméně za určitých okolností nemusí být takový postup nezbytný a zjištěná pochybení může napravit i sám odvolací orgán (srov. rozsudky NSS ze dne 10. 10. 2010, č. j. 1 As 147/2012-66, nebo ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113, odst. 44). Takové okolnosti budou dány zejména tehdy, namítá-li opomenutý účastník skutečnosti, které nijak nesouvisejí s dotčením jeho práv nebo které již byly dříve závazně

posouzeny (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 12. 2013, č. j. 4 As 126/2013-37, odst. 34 až 36, nebo ze dne 28. 7. 2017, č. j. 4 As 124/2017-34, odst. 23).

38. Soud má za to, že takové okolnosti byly splněny i v nyní posuzované věci.
39. Žalobce totiž od samého počátku založil svůj nesouhlas se záměrem na zdůrazňování problematičnosti sousedských vztahů s osobou zúčastněnou, zejména pokud jde o přesah její stavby na jeho pozemek a nerespektování pokynů stavebního úřadu či dřívějšího vytyčení parcelních hranic (viz jeho podnět ze dne 7. 12. 2023 adresovaný žalovanému shrnutý v odst. 5 výše). Nicméně ve vztahu k projednávanému záměru se vyjadřoval naprosto minimálně a k otázce ochrany památkové hodnoty – kvůli níž se celé řízení vedlo – se nevyjadřoval prakticky vůbec. Jádrem žalobcova nesouhlasu s realizací záměru tudíž zjevně byly okolnosti, které v řízení před orgány památkové péče nemohly být vůbec projednávány. Za této situace žalovaný nepochybil, jestliže prvostupňové rozhodnutí ihned nezrušil, ale namísto toho vyzval památkový úřad, aby jej žalobci dodatečně doručil. Tím bylo žalobci nejen umožněno se s prvostupňovým rozhodnutím seznámit, ale také proti němu podat odvolání, které žalovaný přijal jako včasné a přípustné a věcně jej projednal. I v odvolání přitom žalobce opět namítal skutečnosti týkající se tvrzeného přesahu stavby osoby zúčastněné na jeho pozemek, nerespektování pokynů stavebního úřadu k jejímu zabezpečení a nerespektování výsledků geodetického zaměření – tedy opět otázky zjevně se míjející s předmětem řízení. Skutečnost, že tuto nesouvislost žalobci vyjevil až teprve žalovaný v napadeném rozhodnutí, a nikoliv již památkový úřad v prvostupňovém rozhodnutí, by na věcném posouzení záměru a posouzení jeho přípustnosti z hlediska památkové ochrany zjevně nemohlo nic změnit. Soud proto dospívá k závěru, že žalobce v konečném důsledku nebyl na právech účastníka řízení nijak zkrácen.
40. V této souvislosti soud připomíná, že je odpovědností účastníka, aby tvrdil, jakým konkrétním způsobem pochybení správního orgánu mohlo ovlivnit vydané meritorní rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011-78), neboť nikoliv u každé procesní vady lze dovodit vliv na zákonnost rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 6. 2009, č. j. 9 As 72/2008-69, ze dne 27. 7. 2017, č. j. 9 As 283/2016-42, nebo ze dne 25. 4. 2018, č. j. 8 As 190/2017-37). V nyní posuzované věci sice žalobce zdůrazňuje, že památkový úřad vymezil okruh účastníků nesprávně a opomenul jej, aniž by současně tvrdil, jaký konkrétní procesní úkon mu byl v důsledku tohoto opomenutí upřen nebo zmařen. Za těchto okolností se žalobní námitky týkající se účastenství jeví spíše jen jako samoučelný požadavek na procesní čistotu, a nikoliv jako snaha domoci se reálné ochrany svých práv, natož na úseku ochrany památkových hodnot.
41. Totéž platí i pro námitku, že žalobci nebylo kvůli jeho opomenutí jako účastníka umožněno nahlížet do spisu v průběhu řízení před památkovým úřadem. Žalobce sice namítá porušení práva nahlížet do spisu, aniž by současně tvrdil, že tohoto práva někdy hodlal aktivně využít, natož aby tvrdil, jaký konkrétní procesní úkon mu byl v důsledku nemožnosti nahlížet do spisu znemožněn či zmařen. Ani ze správního spisu přitom nevyplývá, že by žalobce v souvislosti s projednáváním záměru někdy projevil zájem o nahlížení či o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. V tomto kontextu se námitka brojící proti porušení práva nahlížet do spisu jeví jen jako samoučelná a bez zřejmé souvislosti s procesní situací žalobce.
42. Podobně je tomu i ve vztahu k žalobním námitkám, v nichž žalobce vytýká žalovanému uvádění nesprávných údajů o průběhu řízení. Jednak namítá, že žalovaný chybně uvedl
- Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

datum předání odvolání 20. 5. 2024, přestože žalobce podal odvolání již 7. 12. 2023 a doplnil jej 9. 1. 2024. Dále namítá, že žalovaný nesprávně uvedl datum doručení prvostupňového rozhodnutí 3. 6. 2023, ačkoliv žalobce jej obdržel až 21. 4. 2024. K tomu soud konstatuje, že i kdyby připustil, že žalovaný vylíčil události chronologicky nepřesně (čemuž však obsah správního spisu nenasvědčuje), tak mu není zřejmé, jak by se tato nepřesnost měla projevit na právech žalobce či na věcném posouzení záměru. V této souvislosti nelze než připomenout, že „[ú]kolem správních soudů není zajišťovat účastníkům vždy a po všech stránkách bezvadná správní rozhodnutí, nýbrž ochránit je před hmotněprávními pochybeními správních orgánů a před takovými vadami správního řízení, které by ve svém důsledku mohly mít vliv na hmotněprávní postavení účastníků“ (podle rozsudku ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 As 211/2017-47, odst. 14).

Nebyly důvodné pochyby o nepodjatosti úředních osob.

43. Poslední žalobní bod se týká nevypořádání námítky systémové podjatosti Městského úřadu Příbram.
44. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce ji fakticky vznesl v průběhu odvolacího řízení v rámci podání ze dne 21. 4. 2025 označeného jako „doplněné odvolání“. Žalovaný v průběhu odvolacího řízení na námitku podjatosti nijak nereagoval a neučinil tak ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Proti namítané podjatosti se vymezil až ve vyrozumění ze dne 25. 9. 2024, v němž shrnul, že řízení, u nichž je namítána podjatost městského úřadu, jsou již definitivně ukončena a řešení otázky systémové podjatosti městského úřadu v Příbrami je „bezpředmětné“ a „neproveditelné“.
45. Soud však s takovým přístupem při vypořádání námítky podjatosti nemůže v souhlasit.
46. Žalovaný předně pochybil tím, že o námitce podjatosti rozhodl až *ex post* po vydání napadeného rozhodnutí. O námitce podjatosti je však třeba rozhodnout před vydáním rozhodnutí ve věci samé, přestože judikatura dovodila, že nedodržení této povinnosti nemusí nutně znamenat podstatnou procesní vadu mající za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 6. 2019, č. j. 2 As 125/2018-46, odst. 13, či ze dne 12. 4. 2011, č. j. [8 Afs 76/2009-109](#), odst. 33). Za problematičtější soud považuje žalovaný uvažované důvody neshledání podjatosti, které jsou založeny pouze na tom, že v okamžiku rozhodnutí o podaném odvolání se řešení otázky podjatosti stalo „bezpředmětné“ či „neproveditelné“. Takové důvody nelze akceptovat, jinak by u každé námítky systémové podjatosti vznesené účastníkem v odvolacím řízení stačilo, aby správní orgány rozhodly o podaném odvolání, čímž by se kdykoliv mohly zbavit povinnosti zabývat se námitkou podjatosti jako takovou. Tím by se však smysl právní úpravy podjatosti zcela vyprázdnil, neboť by jakékoli pochyby o podjatosti stačilo překlenout tím, že se jen učiní procesní úkon směřující k ukončení řízení.
47. Přestože žalovaný uchoпил námitku podjatosti nešťastně a celkově při jejím vypořádání pochybil, musel soud vyhodnotit, nakolik se tato vada mohla projevit na zákonnosti rozhodnutí ve věci samé.
48. Podle § 14 odst. 1 správního řádu „[k]aždá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“
Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

49. Podle § 14 odst. 3 správního řádu „[ú]častník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen 'představený')“.
50. Judikatura dovodila, že představenému úřední osoby ve smyslu § 14 odst. 3 správního řádu je třeba předložit k rozhodnutí pouze takovou námitku, z jejíž formulace vyplývá, že se jedná o námitku pojatosti úředních osob či osoby, je alespoň rámcově odůvodněná a její důvody nejsou zjevně nesrozumitelné či nesmyslné (srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018-83). Nikoliv každá námitka podjatosti je totiž bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob, stejně jako nikoliv každá námitka je způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 3 správního řádu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34). Důvodem zpochybňujícím nepodjatost konkrétní úřední osoby typicky nemůže být nesouhlas účastníka s postupem v řízení či s věcným posouzením (srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09, či ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 1062/08, či ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, nebo rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33, bod 37; byť se tato judikatura týkala otázky podjatosti soudců, lze její závěry analogicky vztáhnout i na otázku podjatosti úředních osob rozhodujících ve správním řízení – viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 44 A 5/2023-49, odst. 66).
51. Nepředložení uplatněné námitky podjatosti představenému úřední osoby nepředstavuje podstatnou vadu řízení mající vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé například v situaci, pokud účastník vznesl „zcela nekonkrétní všeobecnou námitku podjatosti proti všem zaměstnancům odboru územního a stavebního řízení Krajského úřadu Středočeského kraje, a to s odkazem na jejich postup v jiných věcech, které nesouvisí s předmětem řízení před odvolacím orgánem“ (podle rozsudku NSS ze dne 11. 11. 2010, č. j. 7 As 72/2010-385).
52. Soud má za to, že právě taková tato situace nastala i v nyní posuzované věci.
53. Jak již bylo zmíněno, žalobce vznesl námitku podjatosti v rámci odvolání ze dne 21. 4. 2024, v němž obsáhle vylíčil dosavadní postup zaměstnanců Městského úřadu Příbram. Nicméně stejně jako v jiných podáních, i zde žalobce pohříchu směřoval vícero správních řízení (stavební, přestupkové), které se míjely s předmětem řízení o schválení záměru z hlediska ochrany památkové péče. Například namítal, že mu úřední osoba D. M., která vedla řízení před památkovým úřadem a vyhotovovala prvostupňové rozhodnutí, odmítla v řízení týkajícím se stavby na jeho parc. č. X vydat závazné stanovisko (pozn. soudu: Zde měl žalobce velmi pravděpodobně na mysli záležitost týkající se terénních úprav, které prováděl na severněji situovaném pozemku, jak je soudu známo z řízení ve věci sp. zn. 51 A 2/2024). Dále vylíčil, že jej památkový úřad příkazem obvinil z přestupku podle památkového zákona, a navzdory podanému odporu jej nadále evidoval jako „dlužníka města Příbram“. Na základě této skutečnosti dovozoval, že mu Rada města Příbram usnesením zamítla opravy přípojek kanalizace na jeho domě. Současně poukázal na negativní vystupování starosty, který žalobci v přestupkovém řízení sdělil, že „spáchal přestupek“, přestože o něm nebylo pravomocně rozhodnuto, a zastupitelů obce Příbram vůči jeho osobě. Tento negativní postoj je podle žalobce zapříčiněn tím, že projektová inženýrská a dodavatelská a obchodní společnost STAFER s. r. o., v níž je jednatel, vedla soudní spor s obcí Příbram ohledně projektové dokumentace stavby „parkovacího domu“.

54. Po zhodnocení obsahu shora specifikovaného podání soud dospěl k závěru, že ve skutečnosti nejde o námitku podjatosti v pravém slova smyslu, ale spíše o všeobecné vyjádření nespokojenosti s fungováním města Příbram a jeho orgánů napříč všemi možnými agendami, se kterýmiměl žalobce v minulosti co do činnosti (jak je ostatně soudu známo z řízení ve věcech sp. zn. 59 A 34/2023, 51 A 2/2024 či 37 A 74/2024). I když soud pomine opětovnou nesouvislost s předmětem řízení o záměru, jehož se týká nyní posuzovaná věc, tak musí konstatovat, že žalobcem vznášené výhrady proti jmenovitě uváděným úředním osobám představují jen svérázně vyjadřovaný nesouhlas s postupem v řízení či se způsobem rozhodnutí ve věci samé. To však nemůže založit důvod pro zpochybnění podjatosti (srov. judikaturu v odst. 50 výše), neboť k nápravě chybných skutkových či právních závěrů neslouží námitka podjatosti, nýbrž řádné opravné prostředky (např. odvolání). Soud naproti tomu v žalobcově podání ze dne 21. 4. 2024 zcela postrádá relevantní tvrzení o skutečnostech, z nichž by šlo hodnověrně dovozovat poměr konkrétních úředních osob k věci samé nebo k některému z účastníků. Taková tvrzení soud nenalézá ani v jiných žalobcových podáních. S ohledem na uvedené soud uzavírá, že žalobcem uplatněná námitka podjatosti byla uplatněna spíše formálně, neboť i navzdory své rozsáhlosti neobsahuje žádné věcné důvody zpochybňující nepodjatost vyjmenovaných úředních osob. Její nepředložení představenému úřední osoby ve smyslu § 14 odst. 3 správního řádu ještě před vydáním napadeného rozhodnutí proto v tomto konkrétním případě nemohlo založit vadu mající vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
55. Pro úplnost soud dodává, že žalobcovo podání ze dne 21. 4. 2024 nelze navzdory formálnímu označení považovat ani za námitku tzv. systémové podjatosti.
56. Za tzv. systémovou podjatost se považuje podjatost všech pracovníků dotčeného správního orgánu, která je spojena především s řízením, v němž rozhoduje orgán územního samosprávného celku v přenesené působnosti ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku. Typickým signálem rizika systémové podjatosti může být například politický význam či kontroverznost určitého záměru, o němž se dané správní řízení vede (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2012-119, č. 2802/2013 Sb. NSS.). Nutno ovšem zdůraznit, že *„není důvodu pojem systémové podjatosti vztahovat na jakoukoliv situaci, v níž účastník řízení namítá podjatost všech úředních osob zařazených do správního orgánu, který vede předmětné řízení, pokud je prima facie zjevné, že obsahem této námítky není právě ono systémové riziko podjatosti“* (podle rozsudku NSS soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34, odst. 40). Riziko systémové podjatosti typicky nelze dovozovat na základě účastníkova obecně pojatého podezření, že město či obec má zájem na výstavbě určitého záměru (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127, odst. 59-61). Nejinak je tomu i ve vztahu k nyní posuzované věci, kdy žalobce spatřuje důvod podjatosti všech úředních osob v tom, že v minulosti rozhodovaly v jeho neprospěch či k jeho nespokojenosti. Z toho však v žádném případě nelze *prima facie* dovozovat nějaký hlubší politický význam či kontroverznost záměru spočívajícího v prosté výměně krytiny na střeše rodinného domu.
57. Soud tedy shrnuje, že žalobcem uplatněná námitka podjatosti i navzdory svému rozsahu prakticky neobsahovala žádné smysluplné důvody, z nichž by šly usuzovat pochybnosti o nepodjatosti úředních osob působících ve struktuře Městského úřadu Příbram (popř. města Příbram jako celku). Nepředložení této námítky představenému těchto úředních osob zjevně nemohlo mít vliv na posouzení věci samé. Žalobní bod proto není důvodný.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

58. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
59. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).
60. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. soud dále rozhodl, že osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí neuložil žádnou povinnost a ani neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné (výrok III).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www. nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

Praha 19. června 2025

Lenka Bursíková v. r.
předsedkyně senátu